

2. 抱米花. 社会实现报告：关于大学生爱国主义教育调研提纲/抱米花. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wenku.baidu.com/view/02cdc71355270722192ef7c8.html>
3. 张新桥. 中华民族爱国主义教育传统及其当代主题. 河北师范大学, 毕业研究生学位论文, 2003. – 51 页.
4. 高凤楼. 关于爱国主义教育方法问题的思考 / 凤楼、楼 // 东疆学刊、1995/03. - 24 – 26 页。

Самойлова Ю.І.

аспірант,

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

МЕРЕЖУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Процес реформування системи освіти в Україні започатковано на початку 90-х років ХХ ст. Сьогодні реформування освіти є пріоритетним напрямом сучасного розвитку суспільства. Про це, зокрема, йдеться в таких документах як Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття», 1993), закони України «Про освіту» (1991, 2006), «Про загальну середню освіту» (1999), Національна доктрина розвитку освіти (2002), в яких окреслено пріоритетні напрями державної освітньої політики.

Реформування середньої освіти в Україні згідно з «Національною доктриною розвитку освіти» передбачає «прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти, а також створення умов для розвитку, самоствердження та самореалізації особистості протягом життя» [2], тому необхідно розвивати та поширювати в освітній практиці інновації, серед яких усе більшої популярності набувають інноваційні шкільні мережі. Важливим у цьому контексті є налагодження професійних контактів та здійснення активної співпраці з міжнародною спільнотою, яка займається питаннями освіти, а також вивчення й запровадження позитивного інноваційного досвіду розвинених країн. Важливим для України є використання позитивних здобутків Сполучених Штатів Америки у створенні та розвитку інноваційних шкільних мереж, які мають високий інноваційний потенціал у системі середньої освіти країни.

Прикладом інноваційних шкільних мереж в Україні, які мають досить успішний досвід діяльності, є проекти «Росток» (кер.

Т. Пушкарьова), «Крок за кроком» (кер. Н. Бібік, Л. Кочина, Н. Софій), «Азимут» (кер. С. Підмазін), «Довкілля» (кер. В. Ільченко), «Екологія та розвиток» (кер. Л. Тарасов, Т. Тарасова). Для прикладу розглянемо один із найвідоміших проектів – проект «Росток».

В основі проекту «Росток» лежить інтегративно-діяльнісний підхід до навчання й виховання дітей, що дозволяє створити умови для ефективного формування у них ґрунтовної системи знань і цінностей, а також готовності до саморозвитку.

Основними завданнями проекту є:

1) підвищення рівня фізичного, психічного, морального, інтелектуального, духовного й творчого розвитку учнів у процесі організації активної діяльності на основі інтеграції;

2) гуманізація й екологізація змісту, педагогічних технологій і методів навчання, реалізованих у науковому та навчально-методичному забезпеченні педагогічного процесу школи [1].

Сьогодні в Україні за проектом «Росток» працює понад 500 шкіл, для яких щорічно Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України затверджує Типовий навчальний план. Інноваційна шкільна мережа «Росток» має багаторівневу розгалужену структуру, основними складовими якої є загальноосвітні навчальні заклади та обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, які через навчально-методичні центри, що є їх структурними підрозділами, співпрацюють з Науково-методичним центром середньої освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, з науково-дослідними установами Національної Академії педагогічних наук України, а також із відповідними кафедрами педагогічних вищих навчальних закладів. Навчально-методичні центри створені за наказом ректорів (директорів) обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти з метою забезпечення підготовки педагогічних кадрів до роботи в науково-педагогічному проекті «Росток». Основна діяльність таких центрів спрямована на забезпечення науково-методичного супроводу Комплексної програми розвитку дітей за проектом «Росток», а також підготовку вчителів до її виконання.

Головними напрямками діяльності інноваційних шкільних мереж України є наступні: формування готовності школи до надання якісної освіти всім учням; стимулювання участі вчителів у інноваційній діяльності; формування готовності навчального закладу до співробітництва у справі поширення прогресивного педагогічного й управлінського досвіду; професійний розвиток учителів і шкільної адміністрації; активізація співробітництва з батьками учнів, місцевою освітньою адміністрацією, громадськістю. Однією із найпоширеніших форм співробітництва учасників ІІІМ в Україні, так як і в США, є взаємовідвідування вчителями навчальних занять і спільний аналіз їх

результатів; науково-методичні й практичні конференції; семінари; дослідницькі лабораторії.

Проте в Україні, на відміну від Сполучених Штатів, відсутні спеціальні законодавчі акти, що детально унормовують діяльність інноваційних шкільних мереж та зобов'язання держави щодо їх підтримки. Нормативне забезпечення діяльності ІШМ ґрунтується на основі загальних законів і положень про інноваційну діяльність та наказів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту. В Україні переважає централізоване управління діяльністю інноваційних шкільних мереж, використання традиційних управлінських моделей в Україні в той час як для американських шкільних мереж характерним є високий рівень автономності й гнучкості, нові моделі управління мережами.

В перспективі, для подальшої модернізації системи освіти в контексті діяльності ІШМ, необхідним є розроблення нормативно-правового забезпечення діяльності таких мереж, ознайомлення науково-педагогічної та широкої освітянської громади з цільовими й змістовими пріоритетами діяльності ІШМ і обговорення результатів цієї діяльності. Важливо трансформувати функції місцевих освітніх адміністрацій: перетворити місцеві освітні адміністрації на організаторів мережевої взаємодії, що сприяють утворенню ІШМ на базі навчальних закладів різних рівнів, здійснюють їх підтримку. Актуальними є цілеспрямовані зусилля з підготовки вчителів до інноваційної діяльності в умовах мережування навчальних закладів. Все більш важливим стає відродження діяльності навчальних закладів у соціально та економічно занедбаних районах України шляхом організації партнерства між навчальними закладами, бізнесовими структурами, місцевою громадою. Не менш важливим завданням є системне вивчення та творче застосування нових моделей управління мережевими освітніми структурами.

Список використаної джерел:

1. Науково-педагогічний проект «Росток» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rostok.ucoz.ua/index/0-2/>
2. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – № 26, 24 квітня – 1 травня. – С. 2–4.